

Covid-19; efsaneler ve gerçekler (3)

Değerli okurlar,
Son günlerde KKTC'de de artış gösteren COVID-19 vakaların panjinin de artmasına yol açmıştır. Daha önceleri de bu köşeden sırasıyla vurgulanmaya çalışılmış gibi bu virüsten uzak kalabilmemizin yolu ilkeyi kapamak olamaz ancak toplu hârkâtketmemizi sorumlulukla yerine getirerek korunabiliriz. Ne yazık ki ben toplumumuzaın bu konuda sınıfta kaldığını düşünenim. Elbette tüm sorumluluğu hâlka yüklemiyorum bu çok kolaycılık olurdu ancak alıntı ve önerilen tedbirlerle toplum olarak ne kadar hayatı gosterip uyduğumuz da ortadadır. İdare edenlere düşen görevler tam olarak yerine getirilmeli elbette ancak bizim de sorumlulukumuzu yerine getirmemiz gerektiği unutulmamalıdır. O nedenle biraz daha dikkat çajrı yaparken iki seri olarak yayınlanan COVID-19 hakkındaki efsaneler ve gerçekler konusunun üçüncü ve son bölümünü bu yazımında sunuyorum.

EFSANE: Sarımsak yemeğin COVID-19 virüsünü öldürür.

GERÇEK: Sarımsak, bazı antimikrobiyal özelliklere sahip olan sağlıklı bir besindir. Bununla birlikte, mevcut sağında, sarımsak yemeğin insanları yeni koronavirüsten koruduğuna dair hiçbir kanıt yoktur. Doğal ve genetik oynanamamış sarımsağın gıda anlamında tüketilmesi her zaman tavsiye edilmektedir.

EFSANE: COVID-19 infeksiyonu sadece orta ve leri yaş hastalarını etkilemektedir.

GERÇEK: Yaşlılara ve gençlere COVID-19 virüsü bulaşabilir. Yaşı insanlar ve astım, diyabet ve kalp hastalığı gibi önceden var olan tıbbi rahatsızlıklarları olan kişiler, virüsle ciddi şekilde hastalanmaya karşı daha savunmasız görünmektedir.

DSO: her yaştan insana, örneğin iyi el hijyenini ve iyi solunum hijyenini uygulayarak kendilerini

virüsten korumak için adımlar atmalarını taşıyıcı etmektedir.

EFSANE: COVID-19 Antibiyotiklerle tedavi edilebilir.

GERÇEK: Antibiyotikler virüslere değil, yalnızca bakterileri karşı etkilidir.

COVID-19'a bir virus neden olur ve bu nedenle antibiyonikler önleme veya tedavi için kullanılmamalıdır.

Bununla birlikte, COVID-19 nedeniyle hastaneyeye kaldırıldıysa, doktor kararıyla antibiyotik alabilirsiniz çünkü imün sistemini zayıflatmasına bağlı bakterilerin neden olabileceği fırsatçı enfeksiyonlar gelişmiş mümkünündür.

Değerli okurlar, içinde bulunduğumuz an- itibarıyla Dünya Sağlık Örgütü tarafından veya Amerika'da FDA (Food and Drug Administration) tarafından onay verilmiş ve COVID-19 salgısında tedavi edici olarak kullanılan herhangi bir ilaç henüz yoktur. Kullanılan tüm ilaçlar sadece ve sadece viral bulaş nedeniyle ortaya çıkan semptomların (belirtilerinin) azaltılmasına yönelik ve vücudun bağıskılı sisteminin güçlendirilmesine yönelik tedavilerdir. Bu nedenle sağlam korkutucu olmaya devam etmektedir.

Bilindiği gibi aşı konusunda da çalışmalar hızla devam etmektedir ancak şu ana kadar Rusya'nın "Buldum" dediği ve insanları zorunlu olarak aşılama programına aldığı aşı dışında henüz bilimsel aşamaları tam olarak geçmiş ve güvenilirliği kanıtlanmış bir aşı da mevcut değildir. Zaten son günlerde Rusya'daki aşı ile ilgili de haberlerin arkası kesilmiş ve programın ne durumda olduğu konusunda belirsizlik hakim olmuştur. Keza ölüm oranları hâlâ ciddi rakamlarda seyretmektedir.

Bu hafta başında New England Journal of Medicine (NEJM) dergisinde Oxford Üniversitesi

KALBİNİZE SAĞLIK

Prof. Dr. Barlas N. Aytaçoğlu

destekli AstraZeneca tarafından en sonının umut verici haberini vermiştir. Onümüzdeki hafta bu gelişmeleri paylaşacağım.

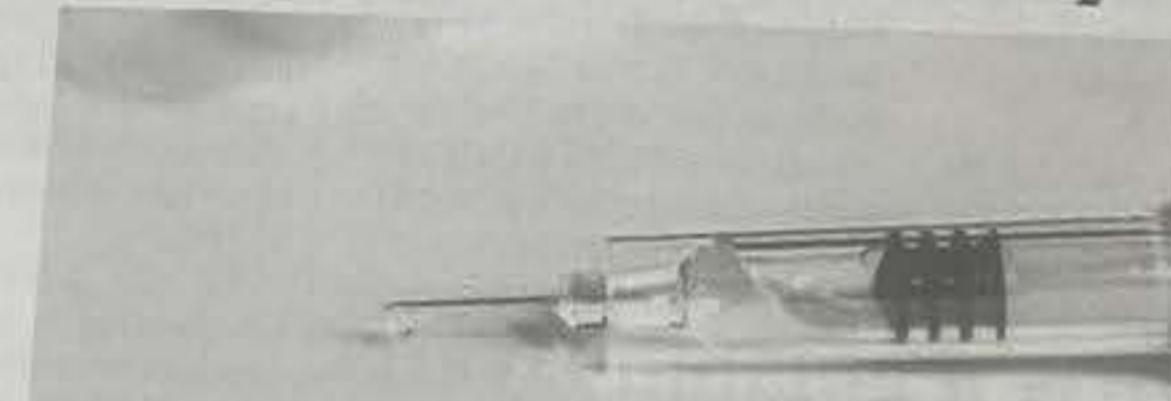
Göruldüğü gibi gerek Türkiye, gerek uluslararası olarak durdurulamamaktadır. Bu ve sorumluluk "gemisinin kurtaran kaptanı" örneğindeki gibi kişisel bazda bize düşmektedir. Lütfen zorunu hâllerde evinizden çıkmayınız. Hijyen kurallarını ellerinizi sık sık sabunla yıkayınız. Sabun olanlığının olmadığı yerlerde 70 derece içeriği olan kolonya veya dezinfektanı kullanınız. Virüs 60 derece ve üzeri ortamında aktivasyonunu kaybediyor. Dikkat büyükluğu bilimsel ölçütlerde uymanızı maskeleri kullanmayın. Damlacıklar orta deliklerinden çok daha rahat geçmektedir. Azından 3 katlı cerrahi maskeleri kullanın. Gerekirse çift maske kullanın. Maskelerinizi en fazla 4-5 saat kullanın ve mutlaka düzgün bir şekilde (bulasınca vermeyecek şekilde) atarak yenileyin. Nemlenen maskeler mikroorganizmaları üremesine zemin hazırlarlar ve faydalıkhale gelirler. Ve son olarak sosyal mesafeyi çok dikkat edin. Kalabalık ortamlar bugünden kimse için güvenli değildir. Hedefiniz kendınızı hem de sevdiklerinizi ancak boyut koruyabilirisiniz. Şüphelendığınız durumlarda onaylı sağlık kuruluşlarında mutlaka PCR yapın.

Panikle daha kötü oluruz, bilgiyle ve uygulamıyla güçleniriz. Sağlıklı kalın.

Her üç Rumdan biri aşıya karşı

Politis'in Reailzoom şirketine yaptırdığı yeni tip koronavirüs konulu ankete göre, yeni tip koronavirüs aşısı kullanıma girerse tavırlarının ne olacağı sorulduğunda katılımcıların yüzde 28'i "aşıyı yaptmayacağım", cevabını verdi

Politis'in Reailzoom şirketine yaptırdığı yeni tip koronavirüs konulu anketten, Rum halkın yüzde 28'inin, onay alıp ve kullanıma sunulduğunda virüs aşıyı yaptmayacağı, yüzde 25'inin maske kullanımını gerekli görmediği sonucu çıktı. Gazete tamamını yarın yayınlayacağı ancak en önemli üç sonucunu bugün yayınladığı anket haberini "Üç Kişiden Bir

Ne Maske İstiyor Ne Aşı...

Retailzoom'un Politis Hesabına Büyük Kamuoyu Yoklaması başlığıyla manşete çıktı.

Habere göre Güney Kıbrıs'ta pandeminin ne aşamada olduğu sorusuna katılımcıların yüzde 7'si "atlattık", yüze 45'i "daha iyi durumdayız", yüze 41'i "yeniden canlanma tehlikesi var" cevabını verdi, yüze 4'ü "bilmiyorum" dedi. Yeni tip koronavirüs aşısı kullanıma girerse tavırlarının ne

olacağı sorulduğunda ise katılımcıların yüzde 32'si "aşıyı yaptmayacağım", yüzde 28'i "aşıyı yaptmayacağım", yüzde 31'i "uzmanların tavsiyesini dinleyeceğim" dedi, yüzde 9'u "bilmiyorum" dedi.

Katılımcılar, kapalı mekanlarda maske zorunluluğuna katılıp katılmadıkları sorusuna ise yüzde 72 "katılıyorum", yüzde 25 "katılmıyorum" cevabını verdi, yüzde 3'ü "görüşüm yok" dedi.

"KKTC-Güney Kıbrıs sınır kapılarındaki durum kontrol altında"

Rum Epidemiyoji Grubu üyesi Petros Karayannidis, KKTC-Güney Kıbrıs sınır kapılarındaki durumun kontrol altında ve alınan önlemlerin yeterli olduğunu söyledi. Haravgı'nın haberine göre, KKTC'de yeni koronavirüs vakalarında gözlemlenen artış nedeni gazetecilerin sorularına muhatap olan Karayannidis turistlerin sınır kapılarından geçiş yapmadığını, geçenlerin yalnızca PCR testinin negatif olduğunu belgeleyen Kıbrıslı Türkler ve Kıbrıslı Rumlar olduğunu belirtti.

Karayannidis "öte yandan hükümetin açıkladığı, daha sık geçiş yapan grupa mensup kişilere bir daha önem verilmeli. Elbette kontrol etmeyi başarmalarını diliyorum çünkü doğrudan bizi de ilgilendiriyor" dedi.

İki Toplulu Sağlık Komitesi Rum Başkanı Leonidas Filaktu ise, Çarşamba günü Komite'nin Kıbrıslı Türk Başkanı ile KKTC'deki durum ve alınan önlemleri ele almak üzere telefon görüşmesi yaptığı söyledi.

Filaktu, Rum Sağlık Bakanı Konstantinos Petridis'inden, KKTC'deki durumla ilgili bir değerlendirme istediğini de sözlerine ekledi.

Zuhuri Camii kompleksinin restorasyon-peyzaj çalışması başladı

Larnaka Belediyesi, Zuhuri Camii kompleksinin kısmi restorasyon ve peyzaj çalışmalarının hafta içerisinde başladığını, uzun soluklu çalışmaların Mart-Nisan

2022'de tamamlanacağını açıkladı. Haravgı'nın haberine göre, Larnaka'nın en önemli eski eserlerinden; cami, avlu, çevre binalar, binalann üzerindeki

misafirhane ve çarşidan oluşan Zuhuri kompleksinin restorasyon ve peyzaj çalışmaları, KDV hariç 2 milyon 870 bin Euro'ya mal olacak.